

Türkiye’de Seçilen Bankaların Yeşil Kredi Çerçevesinde Kapsamlı Bir Analizi¹

Yağmur Genç

İstanbul Gelişim Üniversitesi

İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi / Uluslararası Ticaret ve Finansman

14.12.2025

ÖZET

İklim krizi, yalnızca çevre politikalarının değil, aynı zamanda finansal sistemlerin ve dış ticaretin temel belirleyicilerinden biri hâline gelmiştir. Paris İklim Anlaşması sonrasında bankalar ve uluslararası finans kuruluşları, kredi ve sermaye tahsis mekanizmaları aracılığıyla düşük karbonlu yatırımları teşvik etmeyi hedefleyen yeni finansal araçlar geliştirmiştir. Bu bağlamda “yeşil krediler”, sürdürülebilir ekonomik dönüşümün başlıca finansman araçlarından biri olarak sunulmaktadır. Finans sektörüne atfedilen rol giderek artmakta; bankalar ve uluslararası kuruluşlar, yeşil krediler ve sürdürülebilirlik odaklı finansman araçları ile karbon emisyonlarının azaltılmasına katkı sunduklarını iddia etmektedir.

Ancak son yıllarda yapılan akademik ve ampirik çalışmalar, yeşil kredilerin çevresel etkisinin çoğu zaman varsayıldığı kadar güçlü olmadığını ve uygulamada önemli çelişkiler barındırdığını ortaya koymaktadır. Bu makalenin amacı, yeşil kredilerin teorik çerçevesi, Türk bankacılık sektöründeki bankaların yeşil söylem yoğunluğunu karşılaştırılabilir kılmak amacıyla, ham terim frekansları yerine normalize edilmiş bir "Yeşil Kredi Söylem Yoğunluğu Endeksi" ile analiz edilmiştir.

Elde edilen bulgular, Akbank T.A.Ş., Denizbank A.Ş. ve Türkiye Garanti Bankası A.Ş.’nin yüksek söylem yoğunluğu sergilediğini; Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası A.Ş., Türkiye Halk Bankası A.Ş. ve Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O.’nun ise daha düşük ve dengeli bir söylem yapısına sahip olduğunu göstermektedir. Ayrıca QNB Bank A.Ş. ile Türk Ekonomi Bankası A.Ş. arasındaki fark, yabancı sermayeli bankalar içinde dahi belirgin bir heterojenlik bulunduğunu ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yeşil krediler, yeşil banka, sürdürülebilir finans, iklim riski,

¹ Söz konusu toplam kelime sayılarının hesaplanmasında, İstanbul Gelişim Üniversitesi Uluslararası Ticaret ve Finansman Bölümü öğrencisi Kiarmin Delkhoun’dan teknik desteklerinden dolayı teşekkür ederiz.

A Comprehensive Analysis of Selected Banks in Turkey within the Framework of Green Credit

ABSTRACT

The climate crisis has become a fundamental determinant not only of environmental policies but also of financial systems and foreign trade. Following the Paris Climate Agreement, banks and international financial institutions have developed new financial instruments aimed at promoting low-carbon investments through credit and capital allocation mechanisms. In this context, "green loans" are presented as one of the main financing tools for sustainable economic transformation. The role attributed to the financial sector is increasing; banks and international organizations claim that they contribute to the reduction of carbon emissions through green loans and sustainability-focused financing tools.

However, recent academic and empirical studies reveal that the environmental impact of green loans is often not as strong as assumed and that there are significant contradictions in practice. The aim of this article is to analyze the theoretical framework of green loans using a normalized "Green Loan Discourse Intensity Index" instead of raw term frequencies, in order to make the green discourse intensity of banks in the Turkish banking sector comparable. The findings indicate that Akbank T.A.Ş., Denizbank A.Ş., and Türkiye Garanti Bankası A.Ş. exhibit high levels of green discourse intensity, whereas Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası A.Ş., Türkiye Halk Bankası A.Ş., and Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O. demonstrate a lower and more balanced discourse structure. Furthermore, the disparity between QNB Bank A.Ş. and Türk Ekonomi Bankası A.Ş. reveals a significant degree of heterogeneity even within foreign-owned banks.

Keywords: Green loans, green bank, sustainable finance, climate risk.

1. Giriş

İklim krizi, günümüzde yalnızca çevresel değil, aynı zamanda ekonomik ve finansal yapıları da dönüştüren küresel bir olgu hâline gelmiştir. Artan doğal afetler, üretim zincirlerindeki kırılganlıklar ve enerji piyasalarındaki belirsizlikler, iklim değişikliğini finansal istikrar açısından kritik bir risk unsuru olarak ön plana çıkarmaktadır. Paris İklim Anlaşması sonrasında finans sektörüne yüklenen temel işlev, kredi ve sermaye tahsis mekanizmaları aracılığıyla karbon yoğun faaliyetlerden uzaklaşmayı hızlandırmak ve düşük karbonlu yatırımlara yönlendirmektir. Bu hedef doğrultusunda geliştirilen sürdürülebilir finans araçları arasında yeşil krediler özel bir konuma sahiptir. Uluslararası finans kuruluşları ve bankalar, yeşil kredileri çevresel fayda sağlayan yatırımları destekleyen araçlar olarak tanımlamaktadır (IFC, 2021; ICMA, 2023).

Türkiye örneği, kredi kompozisyonunun hâlen karbon yoğun sektörlerde yoğunlaşması nedeniyle çalışmanın ampirik odağını oluşturmaktadır. Literatürde giderek artan sayıda çalışma, yeşil kredilerin çevresel çıktılarla kurduğu bağın zayıf olduğunu ve sistemsel bir dönüşümden çok, mevcut finansal düzenin çevresel söylemlerle yeniden üretildiğini ileri sürmektedir. Bu bağlamda, çalışma yeşil

kredilerin çevresel dönüşümden çok, finansal sistemin iklim krizi karşısındaki meşruiyetini yeniden üretmeye hizmet eden söylemsel ve kurumsal araçlar hâline geldiğini savunmaktadır.

Buna karşın, uygulamada yeşil kredilerin çevresel etkinliği tartışmalıdır. Kredi tahsislerinin sektörel yapısı, çevresel etkinin ölçülme biçimi, raporlama standartlarının bağlayıcılığı ve dış ticaret finansmanı süreçlerindeki sınırlamalar, bu araçların gerçek etkisini belirsiz kılmaktadır. Bu çalışma, yeşil kredilerin teorik hedefleri ile bankacılık uygulamadaki sonuçları arasındaki ilişkiyi eleştirel bir bakış açısıyla incelemektedir.

1.1. Kuramsal Çerçeve: Yeşil Kredilerin Tanımı ve kavramsal Gelişim

Yeşil kredi, yalnızca çevresel projelere tahsis edilen kredileri “sürdürülebilirlik bağlantılı kredi” ve kredi maliyetinin çevresel performans göstergelerine bağlandığı araçları temsil ederken; “yeşil finans” ise bu iki aracı da kapsayan üst çerçeveyi ifade etmektedir.

Yeşil krediler, fonların tamamının çevresel fayda sağlayan projelere yönlendirilmesini şart koşan özel nitelikli kredi araçlarıdır. Uluslararası Finans Kurumu’na (IFC) göre bu krediler, ölçülebilir çevresel katkı sunan yatırımlara tahsis edilmelidir. Uluslararası Sermaye Piyasaları Birliği (ICMA) tarafından yayımlanan *Green Loan Principles*, proje seçimi, fonların izlenmesi ve çevresel etkinin raporlanması gibi temel kriterleri içermektedir.

Kuramsal olarak bu çerçeve, finansal kaynakların karbon yoğun sektörlerden uzaklaştırılarak yenilenebilir enerji, enerji verimliliği ve temiz ulaşım gibi alanlara yönelmesini amaçlamaktadır. Ancak literatürde yaygın biçimde vurgulandığı üzere, bu ilkelerin varlığı tek başına yeterli değildir. Yeşil kredilerin geleneksel kredilerden ayrışabilmesi, kredi kullanımının fiilen izlenmesine ve çevresel etkinin doğrulanmasına bağlıdır. Aksi hâlde yeşil kredi kavramı, bankacılık uygulamalarında içerik kaybına uğramaktadır.

Eleştirel politik iktisat literatürü, sürdürülebilir finans araçlarının mevcut ekonomik yapıyı dönüştürmek yerine çoğu zaman bu yapıyı yeniden ürettiğini ileri sürmektedir. Gabor’un “Wall Street Konsensüsü” yaklaşımı, iklim finansmanının özel sermaye lehine yapılandırıldığını ve çevresel risklerin finansallaştırılarak yönetildiğini savunmaktadır. Bu çerçevede yeşil krediler, sistemsel bir dönüşümden ziyade, mevcut finansal düzenin meşruiyetini güçlendiren araçlar olarak da değerlendirilmektedir.

Yeşil krediler ve diğer sürdürülebilir finans araçları, çevresel hedeflere katkı sağlama iddiası taşımasına rağmen, uygulamada bu hedeflerle olan bağın her zaman güçlü olmadığına işaret eden geniş bir literatür bulunmaktadır. Bu durum, *greenwashing* olarak adlandırılmakta ve kurumların çevresel sorumluluk iddialarını gerçek çıktılarla yeterince desteklemeden görünür kılmaları anlamına gelmektedir.

Greenwashing olgusunun finansal boyutunu inceleyen çalışmalar, bu tür uygulamaların yatırımcı algısı ve kurumsal güvenilirlik üzerinde olumsuz sonuçlar doğurabileceğini ortaya koymaktadır. Sürdürülebilirlik iddiasıyla sunulan ancak çevresel çıktılarla ilişkilendirilemeyen kredi ve yatırım araçlarının uzun vadede kurumsal güven üzerinde olumsuz etkiler yaratabileceği ileri sürülmektedir (Tepeli & Büklü, 2025).

Bu çerçevede, yeşil kredilerin “yeşil” olarak nitelendirilebilmesi, ölçülebilir ve doğrulanabilir çevresel çıktılara dayanmalıdır. Aksi hâlde sürdürülebilirlik söylemi, gerçek karbon azaltımı üretmek yerine finansal sistemin meşruiyetini yeniden üreten bir araç hâline gelme riski taşımaktadır.

Yeşil krediler ağırlıklı olarak yenilenebilir enerji, enerji verimliliği, ulaşım ve inşaat sektörlerinde kullanılmaktadır. IFC, desteklediği yenilenebilir enerji projelerinin karbon emisyonlarını azaltma potansiyeline sahip olduğunu raporlamaktadır (IFC, 2021). Ancak bu olumlu örnekler, tüm yeşil kredi uygulamalarını temsil etmemektedir.

Sürdürülebilirlik bağlantılı kredilerin önemli bir kısmında çevresel performans, mutlak emisyon azaltımı yerine emisyon yoğunluğu göstergeleri üzerinden ölçülmektedir. Bu yaklaşım, üretim hacmi arttıkça toplam emisyonların yükselmesine rağmen kredinin çevresel açıdan başarılı kabul edilmesine yol açabilmektedir. Bu durum, yeşil kredilerin çevresel etkinliğini olduğundan yüksek göstermektedir.

Türkiye özelinde yapılan çalışmalar, yeşil finans göstergeleri ile ekonomik büyüme arasında uzun dönemli ilişkiler tespit etmektedir. Ancak bu çalışmaların önemli bir kısmı, çevresel etkiyi dolaylı göstergeler üzerinden değerlendirmekte; proje bazlı ve mutlak emisyon azaltımını esas alan bir izleme çerçevesi sunmamaktadır. Dolayısıyla istatistiksel olarak anlamlı ilişkiler saptansa dahi, yeşil kredilerin fiilen karbon yoğun faaliyetlerden uzaklaştırıcı bir dönüşüm yaratıp yaratmadığı sorusu açık kalmaktadır.

Bu noktada temel soru ortaya çıkmaktadır: Bu yatırımlar, yeşil kredi olmasa da zaten gerçekleştirilecek miydi? Eğer yanıt evet ise, bu krediler çevresel açıdan ilave bir kazanım üretmemektedir.

1.3. Sektörel Görünüm ve Varlık Yoğunlaşması

Küresel ölçekte yeşil kredi piyasasında son yıllarda belirgin bir genişleme eğilimi gözlenmektedir. Ancak bu büyüme, ağırlıklı olarak gelişmiş ekonomilerde yoğunlaşmakta; gelişmekte olan ülkelerin bu alandaki payı sınırlı kalmaktadır. Bu durum, yeşil kredi hacminin büyük bölümünün gelişmiş ekonomilerde yoğunlaşması şeklinde raporlanmaktadır.

Türkiye Bankalar Birliği ve BDDK verilerine göre toplam kredilerin büyük bölümü enerji, sanayi ve ulaştırma gibi karbon yoğun sektörlerde yoğunlaşmaktadır. Buna karşın yeşil veya sürdürülebilirlik bağlantılı krediler ayrı bir istatistik kalemi olarak raporlanmadığı için bu dönüşümün ölçülmesi fiilen mümkün değildir. Bu durum, sürdürülebilir finansın Türkiye’de büyük ölçüde söylemsel düzeyde kaldığına ve şeffaflık sorunu yarattığına işaret etmektedir. Ancak süreçle ilgili olup bu konuda aksiyon alan bankalarda mevcuttur.

Türkiye bankacılık sektöründe pazar payı ve varlık yoğunlaşması oldukça asimetric ve oligopolistik bir yapı sergilemektedir. Sektörde faaliyet gösteren 59 bankanın toplam aktif büyüklüğü yaklaşık 39,6 trilyon TL seviyesinde iken, analize konu olan seçilmiş 10 büyük bankanın toplam aktifleri 34,9 trilyon TL’ye ulaşarak pazarın yaklaşık %88’ini domine etmektedir.

Kredi tahsis mekanizmalarında da benzer bir konsantrasyon göze çarpmaktadır: 59 bankanın toplam kredi hacmi 21 trilyon TL düzeyindeyken, söz konusu 10 bankanın piyasaya sürdüğü kredi hacmi 18,4 trilyon TL (yaklaşık %88) seviyesindedir.

Kısacası bu spesifik banka grubu, Türkiye ekonomisindeki reel sektörün finansmanını mutlak surette kontrol etmektedir. Bu sistemik güç, "yeşil finansman" (green finance) ve karbonsuzlaşma yolculuğunda bu bankaların aldığı aksiyonları yalnızca kendi kurumsal stratejileri olmaktan çıkarıp, ulusal iklim hedeflerinin belirleyicisi konumuna getirmektedir. Aşağıdaki bölümlerde, bankaların sermaye yapılarına (kamu, yerli özel, yabancı) göre yeşil kredi dinamikleri detaylandırılmaktadır.

Yerel Kamu Bankaları: Ulusal Politika ve Sürdürülebilir Kalkınma Odaklılık

- **Ziraat Bankası:** Kuruluşunun temel misyonu tarımsal kalkınma olan Ziraat Bankası, iklim değişikliğiyle mücadeleyi doğrudan tarımsal sürdürülebilirlik, yenilenebilir enerji ve kırsal kalkınma kredileri üzerinden operasyonlarına entegre etmektedir. 2025 faaliyet raporlarında doğrudan, izole bir "yeşil kredi" rasyosu net olarak beyan edilmese de; banka, yenilenebilir enerji yatırımlarına (rüzgâr, güneş, biyokütle), modern su/sulama projelerine ve tarımsal enerji verimliliğine sağladığı uzun vadeli fonlarla "yeşil finansman" ekosistemini dolaylı olarak desteklemektedir. Ulusal 2053 İklim Planı ile senkronize hareket eden Ziraat, "Sürdürülebilir Tarım Kredisi" mekanizmasıyla karbon ayak izi düşük teknikleri teşvik etmekte, raporlamalarını GRI standartlarına göre yapılandırmakta ve BDDK Yeşil Varlık Oranı tebliğine uyum doğrultusunda sınıflandırma (taksonomi) altyapısını hazırlamaktadır.
- **Halkbank:** KOBİ ve esnaf finansmanında sektör lideri olan Halkbank, sürdürülebilirlik yaklaşımını "Yeşil Dönüşüm Destek Paketi" gibi stratejik ürünlerle somutlaştırmaktadır. Banka; enerji yoğun KOBİ'ler için "Yeşil İş Yeri Yatırım Kredisi", enerji ve su verimliliği sağlayan projelere özel "Yeşil Sertifikalı İnşaat Projesi Kredisi" ve hibrit/elektrikli filo alımları için "Yeşil Işık Ticari Taahhüt Kredisi" kullanmaktadır. Geçmiş yıllarda ticari kredi portföyünün büyük bir kısmının sürdürülebilirlik/KOBİ kriterlerine uygun olduğunu ifade eden banka, Kredi Garanti Fonu (KGF) destekli yeşil paketlerle tabana yayılan bir model izler. Banka, CDP (Karbon Saydamlık Projesi - Carbon Disclosure Project) değerlendirmesinden aldığı A notları ve kurduğu "Sürdürülebilir Finansman Alt Çalışma Grubu" ile şeffaflık seviyesini artırmayı hedeflemektedir.
- **VakıfBank:** VakıfBank'ın 2025 entegre faaliyet raporu, enerji verimliliği ve karbon azaltımı konularına stratejik düzeyde yaklaşmaktadır. Banka, çevresel ve sosyal risk yönetiminde "Çevreye Önemli Zarar Vermeme" (DNSH - Do No Significant Harm) prensibini kredi tahsis politikalarına entegre etmiştir. Spesifik yeşil kredi bakiyesi oransal olarak doğrudan açıklanmasa da, I-REC sertifikalı yenilenebilir enerji kullanımı ve uluslararası arenada SBTi (Bilim Temelli Hedefler Girişimi) taahhütlerini 2023 yılında onaylatmış olması, bankanın küresel standartlarla hizalandığını kanıtlamaktadır. VakıfBank, sendikasyon kredilerini ve yurt dışı borçlanmalarını (ESG-linked loans) yeşil projelere kanalize etmede oldukça aktiftir.

Yerli Özel Bankalar: Karlı Büyüme ve Tematik İnovasyon

- **İş Bankası:** Türkiye'nin en büyük yerli özel bankası konumundaki İş Bankası, yeşil sendikasyon kredileri ve sürdürülebilir tahvil ihraçları ile pasif tarafını güçlendirirken, aktif tarafında devasa

yenilenebilir enerji santrallerini, döngüsel ekonomi projelerini ve çevre dostu toplu ulaşım altyapılarını finanse etmektedir. Avrupa Yatırım Bankası (EIB) ve EBRD gibi uluslararası supranasyonel kurumlarla yaptığı fonlama anlaşmalarını yeşil yatırımlara tahsis eder. Şeffaflık düzeyi yüksek olan entegre faaliyet raporu, iklim risklerinin TCFD (İklimle Bağlantılı Finansal Beyanlar Görev Gücü) uyumlu olarak iç denetim ve dış güvence (assurance) mekanizmalarından geçtiğini göstermektedir.

- **Akbank:** Türkiye bankacılık sektöründe "yeşil kredi" metriklerini en şeffaf ve analitik biçimde raporlayan kurum Akbank'tır. 2025 yılı itibarıyla ulaşılan yıllık sürdürülebilir finansman tutarı 265 milyar TL seviyesinde olup; 2020-2025 döneminde fiilen gerçekleştirilen kümülatif hacim 681 milyar TL'ye ulaşmıştır. Yeşil kredi portföyünün rasyonalizasyonu sektöre referans (benchmark) niteliğindedir: %68 Yenilenebilir Enerji, %15 Temiz Ulaşım, %8 Enerji Verimliliği, %5 Sürdürülebilir Turizm ve %4 diğer (su, atık, döngüsel ekonomi) alanlara dağılmış durumdadır. Akbank 2025 Faaliyet raporunda yer alan yönetim beyanlarına göre yeşil kredi bakiyesinin yaklaşık %69'u proje finansmanlarından oluşmaktadır. 500 milyon USD tutarında sürdürülebilirlik temalı Eurobond ihracı ve 2030'a kadar 800 milyar TL fonlama hedefi, bankanın ESG odaklı kârlı büyüme stratejisinin kanıtıdır.
- **Yapı Kredi:** Koç Holding ekosisteminin sinerjisini kullanan Yapı Kredi, yenilikçi kredi paketleri tasarlamaktadır. Özellikle Çatı GES/RES yatırımları, elektrikli/hibrit araç taşıt kredileri ve yeşil bina finansmanı konularında derinleşmiştir. Müşterilerine sunduğu "karbon ayak izi takip" sistemleri ve ESG proje danışmanlığı, onu klasik bir kredi sağlayıcıdan öteye taşıyarak iklim-dijitalleşme kesişiminde bir partner yapmaktadır. UNEP FI (Birleşmiş Milletler Çevre Programı Finans Girişimi) Sorumlu Bankacılık Prensipleri'ne (PRB) tam uyum gösteren banka, BDDK sınıflandırma çalışmalarına hızlı bir adaptasyon sağlamıştır.

Yabancı Sermayeli Bankalar: Küresel Entegrasyon ve Standartlar

- **Garanti BBVA:** İspanyol BBVA Grubunun küresel sürdürülebilirlik stratejisinin amiral gemilerinden olan Garanti BBVA, ürün portföyünü LMA (Loan Market Association) Yeşil Kredi İlkeleri ile birebir entegre yürütmektedir. Kredi tahsis süreçlerini sadece projenin yeşil olmasına göre değil, aynı zamanda firmanın kurumsal ESG skoruna bağlayarak, faiz indirimli "ESG skorlu krediler" kullanır. Türkiye'deki ilk yeşil halka arza liderlik etmesi ve kömür santrallerini finanse etmeme taahhüdü (coal phase-out), bankanın uluslararası standartlardaki katı disiplinini gösterir.
- **QNB:** Katar kökenli ana grubunun küresel politikalarını yerel pazara entegre eden QNB, özellikle güneş ve hidroelektrik santralleri başta olmak üzere yenilenebilir enerji altyapı finansmanlarında güçlü bir mevcudiyete sahiptir. BDDK taslaklarına uygun yeşil varlık sınıflandırmasını hızlandıran banka, yeşil kredilere ilişkin oransal detaylardan ziyade IFRS raporlamaları üzerinden kurumsal şeffaflık süreçlerini yönetmektedir.

- **DenizBank:** Emirates NBD sermayeli DenizBank, 2025 raporlamalarında 100 milyon USD büyüklüğünde, beş yıl vadeli bir yeşil tahvil (green bond) ihracı ile öne çıkmaktadır. Elde edilen bu fon; temiz ulaşım, yeşil bina, su-atık yönetimi ve enerji verimliliği projelerine doğrudan kaynak olarak kullanılmaktadır. DenizBank, özellikle 'Tarım Bankacılığı' vizyonuyla; organik tarımı ve düşük karbon emisyonlu akıllı sulama teknolojilerini destekleyerek yeşil kredileri tabana yayma misyonu üstlenmektedir.
- **TEB (Türk Ekonomi Bankası):** Çolakoğlu Grubu ve Fransız BNP Paribas ortaklığındaki TEB, özellikle KOBİ'lerin yeşil dönüşümü ve mikro girişimcilerin düşük karbonlu ekonomiye adaptasyonu için özel kredi/hibe paketleri geliştirmektedir. Avrupa Birliği IPA fonları ile köprü kuran banka, dış kaynak sağlarken sıkı sürdürülebilirlik kovenantları (şartları) uygulamaktadır. TEB'in raporlama kültürü ÇSY (Çevresel, Sosyal, Yönetişim) verilerinin periyodik yayımına dayalı olup, BNP Paribas risk modellemesi ile senkronize ilerlemektedir.

1.4. Türk Bankacılık Sektöründe "Net Sıfır" (Net Zero) Vizyonu ve Finanse Edilen Emisyonlar

Yeşil kredilerin bankacılık sektöründeki nihai amacı, "Net Sıfır" (Net Zero) ekonomisine geçişi sağlamaktır. Paris İklim Anlaşması ve Türkiye'nin 2053 Net Sıfır hedefi doğrultusunda bankalar, sadece şubelerinin tükettiği elektriği (Kapsam 1 ve 2) değil; asıl büyük etki alanı olan "**Finanse Edilen Emisyonlar**"ı (Kapsam 3 - Kategori 15) sıfırlamayı taahhüt etmektedirler. Analize konu olan büyük bankalar (özellikle Garanti BBVA, İş Bankası, VakıfBank ve Akbank), uluslararası SBTi (Bilim Temelli Hedefler Girişimi) kriterlerine göre 2030 yılına kadar karbon yoğun sektörlerdeki kredi risklerini (carbon-related assets) azaltma kararı almıştır. "Net Sıfır" vizyonu kapsamında bankalar:

1. **Kömürden Çıkış (Coal Phase-out):** Yeni kömür santrallerini finanse etmeyeceklerini beyan etmekte,
2. **Geçiş Finansmanı (Transition Finance):** Karbon yoğun sanayilerin (çimento, demir-çelik) yeşil teknolojiye geçişlerini düşük faizli yeşil kredilerle desteklemektedirler. Böylelikle bankalar, finansal birer aracı olmanın ötesine geçerek, reel sektörün karbon ayak izini silen "sistemik birer katalizör" rolünü üstlenmektedir.

1.5. Şeffaflık, Regülatif Uyum ve TSRS (Türkiye Sürdürülebilirlik Raporlama Standartları) Modeli

Türkiye'de yeşil kredilerin en büyük handikabı olan "greenwashing" (yeşil göz boyama) riskinin önüne geçmek adına iki büyük regülatif adım atılmıştır. İlk olarak BDDK, "**Yeşil Varlık Oranı Hesaplaması Hakkında Tebliğ**" (11 Nisan 2025) ile bankaların aktiflerindeki kredileri net bir taksonomiye göre sınıflama zorunluluğu getirmiştir. Bununla eş zamanlı olarak, Kamu Gözetimi Kurumu (KGK) tarafından uluslararası IFRS S1 ve S2 ile tam uyumlu olarak yayımlanan **TSRS (Türkiye Sürdürülebilirlik Raporlama Standartları)** yürürlüğe girmiştir. 2025 entegre faaliyet raporlarında İş Bankası, Garanti BBVA ve Akbank gibi öncü kuruluşlar, TSRS 1 (Genel Hükümler) ve TSRS 2 (İklimle İlgili Açıklamalar) altyapısına hazırlıklarını tamamladıklarını beyan etmişlerdir. TSRS'nin zorunlu kılınmasıyla birlikte, bankaların sadece vizyonel metinler değil, tıpkı finansal bilanço gibi bağımsız dış

denetimden geçmiş "iklim riskleri bilançosu" ve net "yeşil kredi hacimleri" açıklamaları zorunlu hale gelmektedir.

2. Yöntem ve Uygulaması

Bu çalışmada, Türkiye bankacılık sektöründe faaliyet gösteren seçilmiş bankaların yeşil söylem yoğunluklarının karşılaştırılabilir hale getirilmesi amacıyla, ham terim frekansları yerine normalize edilmiş bir "Yeşil Kredi Söylem Yoğunluğu Endeksi" yaklaşımı benimsenmiştir.

Bankaların faaliyet raporları, toplam kelime sayıları bakımından önemli farklılıklar içerdiğinden, yalnızca mutlak terim frekanslarına dayalı bir analiz yanıltıcı sonuçlar doğurabilmektedir. Bu sorunu gidermek amacıyla, metin madenciliği sürecinde her bir faaliyet raporunun toplam kelime sayısı belirlenmiş ve analizler bu doğrultuda standartlaştırılmıştır.

Endeks hesaplama sürecinde, her bir bankaya ait faaliyet raporlarında yer alan yeşil finansman ve sürdürülebilirlik ile ilişkili terimlerin toplam frekansı, ilgili raporun toplam kelime sayısına bölünmüş ve elde edilen değer 10.000 ile çarpılarak standardize edilmiştir. Bu doğrultuda oluşturulan "Yeşil Kredi Söylem Yoğunluğu Endeksi", 10.000 kelime başına düşen terim kullanım sıklığını ifade etmektedir.

Bu yöntem sayesinde, faaliyet raporlarının uzunluğundan bağımsız olarak bankaların yeşil söylemi ne ölçüde stratejik bir öncelik haline getirdikleri ve kurumsal gündemlerine hangi yoğunlukta dahil ettikleri karşılaştırmalı olarak analiz edilebilmektedir.

$$\text{Yeşil Söylem Yoğunluğu Endeksi} = (\text{İlgili terim sayısı} / \text{rapordaki toplam kelime sayısı}) \times 10.000$$

Tablo 1'de Analizde kullanılan temel bilgiler yer almaktadır.

Tablo 1: Faaliyet Raporu İstatistikleri

Özet Gösterge	Değer
Toplam Banka Sayısı	10
Faaliyet Raporlarındaki Toplam Sayfa Sayısı	2.968
Faaliyet Raporlarındaki Toplam Kelime Sayısı	2.310.510
Faaliyet Raporu Başına Ortalama Sayfa	296,8
Faaliyet Raporu Başına Ortalama Kelime	231.051

Tablo 1'de sunulan bulgular, incelenen bankalara ait faaliyet raporlarının hacimsel büyüklüğünü ve içerik yoğunluğunu ortaya koymaktadır. Analiz kapsamında yer alan 10 bankaya ait faaliyet raporlarının toplamda 2.968 sayfa ve 2.310.510 kelimeye ulaşması, söz konusu raporların oldukça kapsamlı bir yapıya sahip olduğunu göstermektedir. Bu durum, bankaların finansal ve finansal olmayan bilgileri paydaşlara aktarma konusunda yüksek düzeyde ayrıntı sunduğuna işaret etmektedir.

Faaliyet raporu başına ortalama 296,8 sayfa ve 231.051 kelime düşmesi, her bir raporun içerik bakımından geniş ve derinlikli olduğunu ortaya koymaktadır. Bu bulgu, bankaların yalnızca finansal performanslarını değil, aynı zamanda sürdürülebilirlik, kurumsal yönetim ve risk yönetimi gibi alanlarda da detaylı açıklamalara yer verdiğini düşündürmektedir.

Öte yandan, bu ölçekte bir veri seti, içerik analizi çalışmalarının güvenilirliğini artırmakta ve elde edilen bulguların genellenebilirliğini desteklemektedir. Dolayısıyla, faaliyet raporlarının hacimsel büyüklüğü, gerçekleştirilen analizlerin metodolojik açıdan sağlam bir veri temeline dayandığını göstermektedir.

Tablo2’de ise verilerden elde edilen bilgilerle *Yeşil Söylem Yoğunluk Analizi* yer almaktadır.

Tablo 2: Yeşil Söylem Yoğunluğu Analizi ve Bankaların Sahiplik Yapısı

Banka Adı	Sahiplik Yapısı	Toplam Sayfa	Toplam Kelime	Yeşil Söylem Toplam Terim Sayısı	Yeşil Kredi Söylem Yoğunluğu Endeksi
Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası A.Ş.	Kamu	344	266691	228	8,549219884
Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O.	Kamu	278	269393	176	6,533206134
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş.	Özel	289	262663	283	10,77426208
Akbank T.A.Ş.	Özel	332	236219	496	20,99746422
Türkiye Halk Bankası A.Ş.	Kamu	290	217120	214	9,856300663
Türk Ekonomi Bankası A.Ş.	Yabancı Sermayeli	411	185255	83	4,480310923
QNB Bank A.Ş.	Yabancı Sermayeli	318	261765	458	17,49660955
Türkiye Garanti Bankası A.Ş.	Yabancı Sermayeli	163	114657	213	18,57714749
Denizbank A.Ş.	Yabancı Sermayeli	237	224655	435	19,3630233
Türkiye İş Bankası A.Ş.	Özel	306	272092	288	10,58465519

Tablo 2 ’e göre bankaların sahiplik yapısı, bankaların ESG (Çevresel, Sosyal, Kurumsal Yönetişim) önceliklerini doğrudan şekillendirmektedir:

A. Kamu Bankaları (Makroekonomik Görev vs. Çevresel Söylem)

- **Temsilciler:** Ziraat Bankası, VakıfBank, Halkbank
- **Analiz:** Kamu bankaları, toplamda ~17 trilyon TL aktif büyüklük ile finansal sistemin omurgasıdır. Ancak yeşil söylem yoğunlukları **orta seviyededir** (VakıfBank: 6.53, Ziraat: 8.55, Halkbank: 9.86). Bu durum, kamu bankalarının raporlama ve iletişim stratejilerinde "çevresel/yeşil" temalardan ziyade, regülatif uyum, ulusal kalkınma, KOBİ destekleri ve sosyal sürdürülebilirlik (istihdam, erişilebilirlik) gibi geleneksel makroekonomik hedeflere daha fazla ağırlık verdiğini göstermektedir.

B. Yerli Özel Bankalar (Agresif Sürdürülebilirlik ve Vizyon Liderliği)

- **Temsilciler:** İş Bankası, Yapı Kredi, Akbank
- **Analiz:** Analizin en çarpıcı bulgusu bu gruptan çıkmaktadır. Özellikle **Akbank (21.00)** ve **Yapı Kredi (10.77)**, finansal büyüklükte kamu bankalarının gerisinde (6. ve 7. sıra) olmalarına rağmen, yeşil söylem yoğunluğunda zirveyi oluşturmaktadır. Yerli özel bankaların bu agresif yeşil iletişimi; sendikasyon kredilerinde uluslararası yatırımcıların ESG kriterlerine uyum sağlama zorunluluğu, küresel karbon nötr hedeflerine entegrasyon çabası ve "yeşil finansman" pazarından daha fazla pay alma motivasyonu ile açıklanabilir.

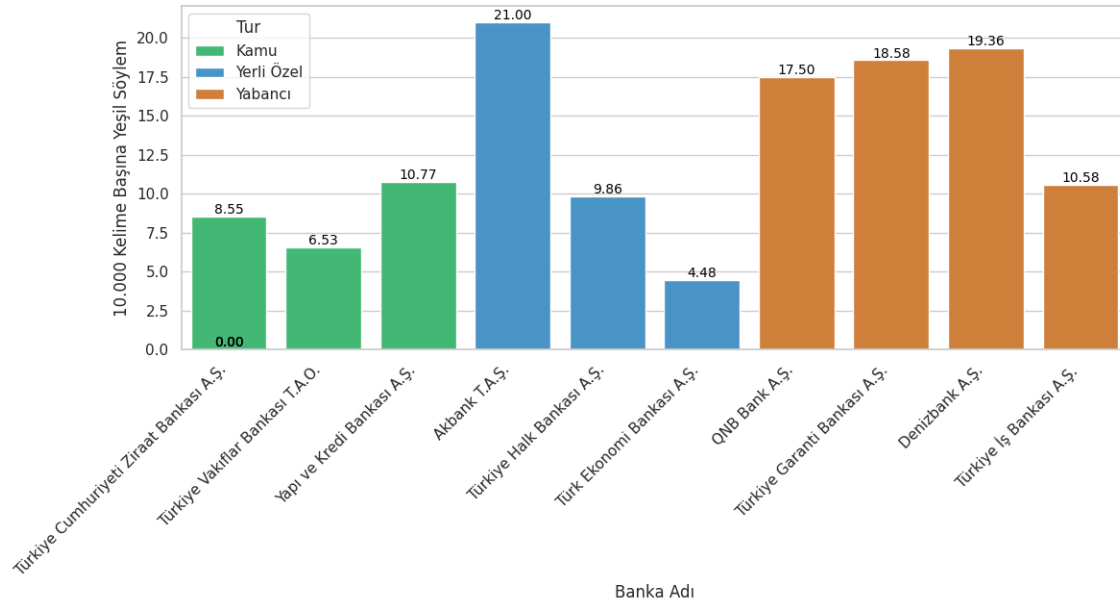
C. Yabancı Sermayeli Bankalar (Değişken Stratejiler)

- **Temsilciler:** Garanti (BBVA), QNB, Denizbank, TEB
- **Analiz:** Yabancı menşeli bankaların ana şirketlerinin küresel ESG standartlarına tabi olmaları nedeniyle yeşil söylemde lider olmaları beklenirken, veriler heterojen bir yapı sunmaktadır. Örneğin, BNP Paribas destekli **TEB**, 411 sayfalık hacimli bir raporlama yapmasına rağmen, yeşil söylem endeksinde **4.48** ile incelenen bankalar arasında en düşük değere sahiptir. Bu durum, küresel politikaların yerel raporlamalara aktarımında "yerelleşme" veya raporlama metodolojisi farklılıklarına işaret etmektedir.

Tablo 3'te Yeşil Söylem analizi yoğunlukları analizinde bankaların yoğunluklarının grafiksel gösterimi yer almaktadır.

Tablo 3'te Yeşil Söylem Yoğunluğunun Grafiksel Gösterimi

Türkiye'de Seçilmiş On Büyük Bankanın 2025 Faaliyet Raporlarında Yeşil Kredi Söylem Yoğunluğu

3. Analizden Elde Edilen Bulguların Yorumlanması (Korelasyon ve Kurumsal Refleksler)

1. **Hacim Yanılgısı (Volume vs. Density):** Rapor sayfası veya kelime sayısının fazla olması, bankanın yeşil olduğu anlamına gelmemektedir. TEB (411 sayfa) ve Akbank (332 sayfa) karşılaştırıldığında, daha kısa rapor sunan Akbank'ın yeşil söylem terimlerini yaklaşık 6 kat

daha yoğun kullandığı görülmektedir. Bu, stratejik bir "**yeşil aklama**" (**greenwashing**) **sınır testi** veya bilinçli bir "**niş iletişim**" tercihi olabilir.

2. **Yatırımcı Baskısı Paradoksu:** Yerli özel bankaların (hissedarları Koç, Sabancı gibi dev holdingler olan veya halka açıklık oranı yüksek olan bankalar) yeşil söyleme ağırlık vermesi, uluslararası fon sağlayıcıların (EBRD, IFC vb.) sürdürülebilirlik şartlarına duyulan ihtiyacın kamu bankalarına kıyasla çok daha yüksek olduğunu kanıtlamaktadır. Kamu bankaları ucuz fonlamayı mevduat veya devlet destekli kanallarla sağlarken, özel bankalar uluslararası piyasalara bağımlıdır.

Sonuç ve Değerlendirmeler

Bu çalışmada elde edilen bulgular, Türkiye’de faaliyet gösteren bankaların faaliyet raporlarında yer verdikleri yeşil kredi söylemlerinin hem düzey hem de yoğunluk açısından önemli farklılıklar içerdiğini ortaya koymaktadır. Özellikle sahiplik yapısı temelinde yapılan değerlendirmeler, özel ve yabancı sermayeli bankaların yeşil söylem yoğunluğu bakımından kamu bankalarına kıyasla daha yüksek değerlere sahip olduğunu göstermektedir. Bu durum, söz konusu bankaların sürdürülebilirlik ve çevresel finansman konularını kurumsal iletişimlerinde daha görünür kılma eğiliminde olduklarına işaret etmektedir.

Ancak bu bulgu, doğrudan bu bankaların çevresel performanslarının daha yüksek olduğu şeklinde yorumlanmamalıdır. Zira faaliyet raporlarında yer alan söylemler, kurumların gerçek uygulamalarından ziyade, kurumsal imaj ve paydaş algısı yönetimine yönelik stratejik bir iletişim aracı olarak da değerlendirilebilir. Bu bağlamda, özellikle yüksek yoğunluk değerlerine sahip bankaların, sürdürülebilirlik söylemini bir tür “yeşil pazarlama” veya “greenwashing” aracı olarak kullanıp kullanmadıkları sorusu önem kazanmaktadır.

Öte yandan, kamu bankalarının görece daha düşük yoğunluk değerleri sergilemesi farklı şekillerde yorumlanabilir. Bu durum, kamu bankalarının sürdürülebilirlik faaliyetlerini daha sınırlı yürüttüğü anlamına gelebileceği gibi, bu faaliyetleri raporlama ve iletişim stratejilerinde daha az ön plana çıkarmayı tercih ettikleri şeklinde de değerlendirilebilir. Dolayısıyla, düşük söylem yoğunluğu doğrudan düşük sürdürülebilirlik performansı ile eşdeğer kabul edilmemelidir.

Ayrıca, aynı sahiplik grubuna ait bankalar arasında gözlemlenen belirgin farklılıklar, yeşil söylem yoğunluğunun yalnızca sahiplik yapısı ile açıklanamayacağını açıkça ortaya koymaktadır. Bu durum, bankaların kurumsal stratejileri, uluslararası ortaklık yapıları, hedef pazarları ve sürdürülebilirlik politikalarının söylem düzeyini şekillendiren önemli faktörler olduğunu düşündürmektedir.

Bu çerçevede, çalışmanın en önemli sınırlılıklarından biri, analizlerin yalnızca faaliyet raporlarında yer alan metinler üzerinden gerçekleştirilmiş olmasıdır. Söylem düzeyindeki bu analiz, bankaların gerçek kredi portföylerinde yeşil finansman uygulamalarının ne ölçüde yer aldığına ilişkin doğrudan bir bilgi sunmamaktadır. Bu nedenle, gelecekte yapılacak çalışmaların söylem analizi ile finansal veri analizini birlikte ele alarak daha bütüncül bir değerlendirme sunması gerekmektedir.

Sonuç olarak, bankacılık sektöründe yeşil söylemin giderek artan bir görünürlüğe sahip olduğu, ancak bu söylemin içerik ve yoğunluk bakımından homojen bir yapı sergilemediği anlaşılmaktadır. Bu durum, sürdürülebilirlik söylemlerinin yalnızca bir iletişim unsuru mu yoksa gerçek bir dönüşümün göstergesi mi olduğu sorusunu daha da önemli hale getirmektedir.

KAYNAKÇA

- A critical research agenda. *Review of International Political Economy*, 30(4), 1360–1386.
- Acar, S., Voyvoda, E., & Yeldan, A. E. (2018). *Macroeconomics of climate change in a dualistic economy: A regional computable general equilibrium analysis*. Elsevier.
- Akbank T.A.Ş. (2026). *2025 entegre faaliyet raporu*. <https://www.akbankinvestorrelations.com/tr/images/pdf/akbank-2025-entegre-faaliyet-raporu.pdf>
- Alami, I., Alves, C., Bonizzi, B., & Roberts, M. (2023). International financial subordination: Baines, J., & Hager, S. B. (2023). From passive owners to planet savers? Asset managers, carbon majors and the limits of sustainable finance. *Competition & Change*, 27(4), 449–471. <https://doi.org/10.1177/10245294221085132>
- Bank for International Settlements. (2022). *Climate-related financial risks and green finance*.
- Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu. (2022). *Sürdürülebilir bankacılık stratejik planı (2022–2025)*. Ankara.
- Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu. (2023). *Türk bankacılık sektörü iklim ve sürdürülebilirlik risklerine ilişkin değerlendirme raporu*. Ankara.
- Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu. (2025). *Bankaların yeşil varlık oranı hesaplaması hakkında tebliğ*. Resmî Gazete, 11 Nisan 2025.
- Barca, S. (2024). *Workers of the Earth: Labour, ecology and reproduction in the age of climate change*. Pluto Press.
- Basel.
- Başar, A. B., & Selimoğlu, S. K. (2025). Legal framework in Turkey within the scope of transition from greenwashing to green trust. *Journal of Accounting and Finance*, 85, 245–266.
- Bracking, S., & Leffel, B. (2021). Climate finance governance: Fit for purpose? *WIREs Climate Change*, 12(4), e709. <https://doi.org/10.1002/wcc.709>
- Cambridge University Press.
- Carbon Disclosure Project. (2023). *Climate change disclosures*.
- DenizBank A.Ş. (2026). *2025 entegre faaliyet raporu*. <https://www.denizbank.com/medium/document-file-11374.vsf>
- European Central Bank. (2022). *Sustainable finance and climate-related risks*. Frankfurt.
- Gabor, D. (2021). The Wall Street Consensus. *Development and Change*, 52(3), 429–459. <https://doi.org/10.1111/dech.12645>

<https://doi.org/10.1080/09692290.2021.2002798>

Intergovernmental Panel on Climate Change. (2022). *Climate change 2022: Mitigation of climate change*.

International Capital Market Association. (2023). *Green Loan Principles*. London.

International Energy Agency. (2023). *World energy investment*.

International Finance Corporation. (2021). *Green loans: Financing climate-smart investments*. Washington, DC.

İstanbul.

Miller, R. E., & Blair, P. D. (2009). *Input-output analysis: Foundations and extensions* (2nd ed.). Cambridge University Press.

Newell, P. (2021). *Power shift: The global political economy of energy transitions*.

Organisation for Economic Co-operation and Development. (2021). *Green finance, climate transition and carbon emissions*. Paris.

QNB Bank A.Ş. (2026). *2025 entegre faaliyet raporu*. <https://www.qnb.com.tr/medium/document-file-4551.vsf>

Rainforest Action Network. (2019). *Banking on climate change: Fossil fuel finance report*.

Steffen, B. (2021). A comparative analysis of green financial policy output in OECD countries. *Environmental Research Letters*, 16(7), 074012. <https://doi.org/10.1088/1748-9326/ac0b1f>

T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı. (2023). *Türkiye güncellenmiş birinci ulusal katkı beyanı*. Ankara.

T.C. Ziraat Bankası A.Ş. (2026). *2025 entegre faaliyet raporu*. https://www.ziraatbank.com.tr/tr/yatirimci-iliskileri-ZB/finansal-bilgiler/Documents/2025_entegre_faaliyet_raporu.pdf

Tepeli, Y., & Büklü, E. (2025). Eco-friendly claims, green marketing, and market reality: The financial impacts of greenwashing. *International Journal of Management Academy*, 8(4), 1102–1114.

Türk Ekonomi Bankası A.Ş. (2026). *2025 faaliyet raporu*. <https://www.teb.com.tr/UPLOAD/PDF/2026/TEB-Faaliyet-Raporu-2025.pdf>

Türkiye Bankalar Birliği. (2023). *Türk bankacılık sektörü faaliyet ve istatistik raporları*.

Türkiye Garanti Bankası A.Ş. (2026). *Garanti BBVA 2025 entegre faaliyet raporu*. <https://www.garantibbvainvestorrelations.com/tr/images/pdf/Garanti-BBVA-2025-Entegre-Faaliyet-Raporu.pdf>

Türkiye Halk Bankası A.Ş. (2026). *2025 entegre faaliyet raporu*. <https://www.halkbank.com.tr/content/dam/corporate-website/tr/dokumanlar/yatirimci-iliskileri/faaliyet-raporlari/2025-Entegre-Faaliyet-Raporu.pdf>

Türkiye İş Bankası A.Ş. (2026). *2025 entegre faaliyet raporu*. <https://www.isbank.com.tr/contentmanagement/IsbankFinancialDocuments/Y%C4%B1ll%C4%B1k%20ve%20Ara%20D%C3%B6nem%20Faaliyet%20Raporlar%C4%B1/pdf/EFR2025.pdf>

Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O. (2026). 2025 entegre faaliyet raporu.

<https://vbassets.vakifbank.com.tr/bankamiz/yatirimci->

[iliskileri/Entegre%20Faaliyet%20Raporlar%20c4%b1/2025-entegre-faaliyet-raporu.pdf](https://vbassets.vakifbank.com.tr/bankamiz/yatirimci-iliskileri/Entegre%20Faaliyet%20Raporlar%20c4%b1/2025-entegre-faaliyet-raporu.pdf)

United Nations Environment Programme Finance Initiative. (2022). *Climate risk, green finance and sustainability-linked lending*. Geneva.

World Bank Group. (2021). *What you need to know about green loans*. Washington, DC.

Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. (2026). 2025 entegre faaliyet raporu.

<https://www.yapikrediinvestorrelations.com/tr/images/pdf/faaliyet->

[raporlari/2025/yk_faaliyet_raporu_2025.pdf?v3](https://www.yapikrediinvestorrelations.com/tr/images/pdf/faaliyet-raporlari/2025/yk_faaliyet_raporu_2025.pdf?v3)

EK BİLGİ VE TABLOLAR

10 Bankanın "Yeşil Finansman" Ürünleri Listesi

AKBANK

- Eko Dönüşüm Paketi: KOBİ'lerin atık yönetimi ve enerji verimliliği yatırımları için.
- Mavi Finansman (Blue Finance): Özellikle kıyı turizmi, deniz ulaşımı ve su altı ekosistemini korumaya yönelik yatırımlar için (Akbank bu alanda Türkiye'de IFC ile çalışan ilk bankalardandır).
- Sürdürülebilirlik Bağlantılı Krediler (SLL): Kurumsal firmalar için karbon hedeflerini tutturduklarında faiz indirimi sağlayan model.

TÜRKİYE İŞ BANKASI

- Denizleri Koruyan Kredi: Deniz kirliliğini önleme ve arıtma tesisleri yatırımları için.
- Çatı GES Finansmanı: KOBİ'lerin kendi elektriklerini üretmeleri için sağlanan güneş enerjisi yatırımı.
- Çevre Dostu Taşıt / Yeşil Bina Kredisi: Elektrikli araçlar (TOGG vb.) ve LEED/BREEAM sertifikalı yeşil binalar için.

GARANTİ BBVA

- ESG Skorlu Kredi (ESG-Linked Loan): Kredi faizinin firmanın sürdürülebilirlik (Çevresel, Sosyal, Yönetişim) notuna göre dinamik olarak değiştiği tescilli ürün.
- İklim Endeksli Kredi: Türkiye'de bir ilk olarak faiz marjı doğrudan firmanın karbon azaltım taahhüdüne bağlanan kredi türü.
- Yeşil İhtiyaç ve Doğa Dostu Taşıt Kredisi: Bireysel segmentte çevreci tüketimi destekleyen paketler.

YAPI KREDİ

- Doğa Dostu Mortgage (Yeşil Konut Kredisi): A Sınıfı Enerji Kimlik Belgesine sahip çevre dostu konutlar için indirimli faizli kredi.

- Doğa Dostu Taşıt Kredisi: Elektrikli ve hibrit araç alımları için özel paket.
- Çatı GES ve Yenilenebilir Enerji Kredileri: Rüzgâr, güneş ve biyokütle projeleri için kurumsal proje finansmanları.

ZİRAAT BANKASI

- Sürdürülebilir Tarım Kredisi: Karbon ayak izini düşüren, toprağı koruyan organik tarım uygulamalarına verilen sübvansiyonlu kredi.
- Modern Basınçlı Sulama Kredisi: Su israfını önleyen ve enerji verimliliğı sağlayan tarımsal sulama sistemleri için.
- Güneş Enerjili Tarımsal Sulama Kredisi: Çiftçilerin tarladaki elektriğı güneşten sağlaması için oluşturulmuş spesifik ürün.

HALKBANK (*Aşağıdakiler KGF destekli "Yeşil Dönüşüm ve Sürdürülebilirlik Destek Paketi" altındaki resmi ürünlerdir*)

- Yeşil İş Yeri Yatırım Kredisi: Sanayide ve atölyelerde enerji/su tasarrufu sağlayan makine yenilemeleri için.
- Yeşil Sertifikalı İnşaat Projesi Kredisi: Çevre dostu standartlarda inşaat yapan müteahhitlere yönelik kredi.
- Yeşil Işık Ticari Taşıt Kredisi: Esnaf ve şirketlerin filolarını elektrikli/hibrit araçlarla yenilemeleri için.

VAKIFBANK

- Çevre Dostu Taşıt Kredisi: Bireysel ve ticari elektrikli araç alımlarına özel finansman.
- Yeşil Konut Kredisi: Enerji verimliliğı yüksek binalardan ev alanlara yönelik indirimli paket.
- TurSEFF (Türkiye Sürdürülebilir Enerji Finansman Programı) Kredileri: EBRD kaynaklı, KOBİ'lerin enerji verimliliğı projelerini fonlayan resmi kredi kalemi.

DENİZBANK

- Organik Tarım Kredisi: Tarım bankacılığı liderliğı vizyonuyla, kimyasal gübre/ilaç kullanmayan üreticilere özel finansman.
- Tarımsal İnovasyon ve Akıllı Tarım Kredileri: Uydu destekli ilaçlama, dron kullanımı ve su verimliliğı yatırımları için.
- Yeşil Bina ve Temiz Ulaşım Finansmanı: İhraç ettikleri yeşil tahvillerden (Green Bond) elde edilen fonların aktarıldığı kredi havuzu.

QNB BANK

- Sürdürülebilirlik Bağlantılı Tedarikçi Finansmanı: Büyük sanayi şirketlerinin tedarik zincirindeki KOBİ'leri yeşil üretime teşvik eden finansman.
- Temiz Enerji (RES/GES) Proje Kredileri: Hidroelektrik, güneş ve rüzgâr santrallerine yönelik uzun vadeli yapılandırılmış finansmanlar.
- Yeşil Bina Kredisi: Uluslararası yeşil bina sertifikası alma hedefi olan inşaat firmaları için.

TEB (TÜRK EKONOMİ BANKASI)

- Düşük Karbonlu Enerji Kredisi: KOBİ'lerin üretim bantlarındaki emisyonu düşürecek yatırımlarına yönelik finansman.
- Avrupa Birliği (IPA) Destekli KOBİ Yeşil Dönüşüm Kredisi: Uluslararası fonlarla (özellikle EBRD ve IFC işbirlikleriyle) KOBİ'lere yansıtılan düşük maliyetli yeşil hibeler ve krediler.
- Çatı GES Finansmanı: Öz tüketim amacıyla kurulan çatı güneş enerjisi sistemlerine (GES) yönelik destek paketleri.

10 BANKANIN 2025 YILI FAALİYET RAPORU "YEŞİL KREDİ" BAĞLANTILI TERİM SAYDIRMASI											
TERİMLER		BANKALAR									
		Ziraat Bankası	Vakıflar Bankası	İş Bankası	Halk Bankası	Türkiye Garanti Bankası A.Ş.	Yapı ve Kredi Bankası	Alibank	QNB Bank	Denizbank	Türk Ekonomi Bankası
Türkçe/Orijinal	İngilizce Karşılığı	Toplam	Toplam	Toplam	Toplam	Toplam	Toplam	Toplam	Toplam	Toplam	Toplam
Yeşil Kredi	Green Loan	1	3	7	1	1	0	9	4	4	3
Çevre Dostu Kredi	Environmentally Friendly Loan	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
Çevreci Kredi	Eco-Friendly Loan	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Çevresel Kredi	Environmental Loan	12	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Çevresel, Sosyal ve Yeşil Kredi	Environmental, Social, and Green Loan	7	5	9	8	25	10	7	12	3	2
Çevresel, Sosyal ve Yeşil Kredi	ESG-Focused Loan	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ÇSY	ESG (Environmental, Social, and Green) Loan	23	30	25	43	48	48	52	45	27	8
Doğa Dostu Kredi	Nature-Friendly Loan	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
ESG	ESG (Environmental, Social, and Green) Loan	0	3	9	0	6	3	6	11	5	0
ESG Bağlantılı Kredi	ESG-Linked Loan	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
İklim Dostu Kredi	Climate-Friendly Loan	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Net Sıfır	Net Zero	15	9	4	16	9	16	58	78	9	0
Sürdürülebilir Finans	Sustainable Finance	42	36	63	22	72	97	161	72	303	31
Sürdürülebilir Kredi	Sustainable Loan	0	1	4	0	0	0	1	1	0	0
Sürdürülebilir Tahvil	Sustainable Bond	3	11	3	0	0	3	0	9	0	0
Sürdürülebilirlik Bağlantılı Kredi (SLL)	Sustainability-Linked L	0	0	3	0	2	4	0	3	0	1
Sürdürülebilirlik Bağlantılı Kredi (SLL)	Sustainability-Linked S	10	0	1	0	0	0	0	9	0	0
Yeşil	Green	71	51	105	73	35	62	126	140	53	33
Yeşil Bina	Green Building	7	4	5	1	4	1	2	2	2	0
Yeşil Borçlanma	Green Borrowing	0	1	2	0	0	1	0	1	0	0
Yeşil Dönüşüm	Green Transformation	11	8	29	46	3	13	54	50	11	5
Yeşil Finans	Green Finance	8	1	5	1	3	11	10	5	5	0
Yeşil Proje Finansmanı	Green Project Finance	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0
Yeşil Tahvil	Green Bond	1	0	2	0	2	0	1	9	11	0
Yeşil Taksonomi	Green Taxonomy	5	3	2	0	0	4	3	0	1	0
Yeşil Varlık	Green Asset	4	10	8	1	2	10	5	4	0	0
Yeşil ve Sosyal Kredi	Green and Social Loan	6	0	0	0	0	0	1	2	1	0
Yeşil Yıkama / Yeşil Akılama	Greenwashing	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0
TOPLAM		228	176	288	214	213	283	496	458	435	83

